

Tal van KNNV'ers zijn bezig om de Nederlandse natuur in kaart te brengen. In water, bos en beemd, overal zijn ze te vinden. Natuurlijk voor hun eigen plezier. Maar stille-tjes hopen ze dat terreinbeheerders en overheden ook iets met die gegevens doen. IJdele hoop? Zeker niet!

Invloed van KNNV-inventarisaties op het beleid van terreinbeheerders

Waarom inventariseren wij? Omdat we het leuk vinden. We schrijven onze waarnemingen op in zakboekjes of op tabellen. Het is dan veel aardiger om je gegevens te bewerken en zo mogelijk in een rapport te laten verschijnen, zodat ook anderen jouw waarnemingen kunnen bekijken, beoordelen en er eventueel wat mee kunnen doen. Bij dit laatste zetten we nogal eens vraagtekens: Wordt er door 'instanties', terreinbeheerders of natuurorganisaties wat mee gedaan? Dan hebben onze waarnemingen ook maatschappelijk nut. Vaak weten we niet of een terreinbeheerder iets met onze gegevens doet.

ADVIEZEN AAN HET WATERSCHAP

We verheugen ons er over dat wij enkele

BREDE INVENTARISATIES KNNV-AFDELING WAGENINGEN

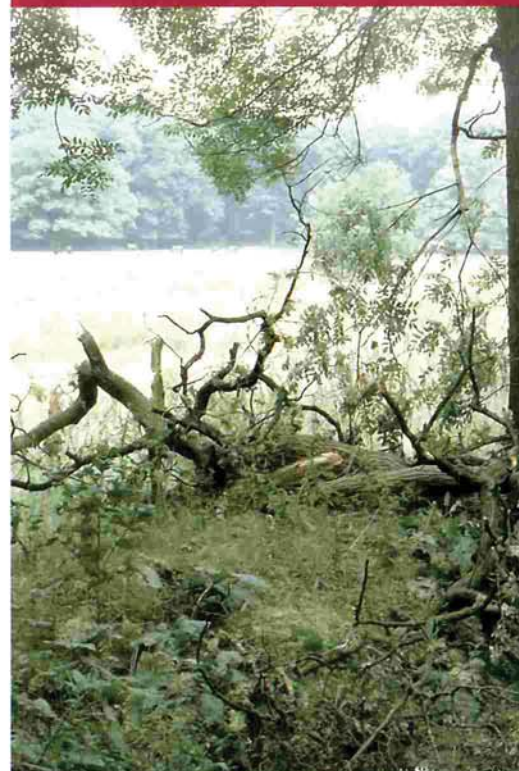
De leden van de KNNV-afdeling Wageningen e.o. hebben in de afgelopen jaren een aantal brede inventarisaties uitgevoerd, waarbij we er naar streefden zo veel mogelijk organismen te inventariseren. We hebben de Bennekomse Hooilanden en de Bennekomse Meent onderzocht waarover eerder in *Natura* gepubliceerd is (*Natura* 2005/4, p. 104). Verder publiceerden wij rapporten over het middelste en over het zuidelijke deel van het Renkumse beekdal met de Renkumse Benedenwaard en in 2006 zal het derde deel verschijnen over het noordelijk beekdalterrein. Ook rapporteerden wij over de spoorbermen Ede-Wolfheze, de Doesburgerbuurt, het natuur- en recreatiegebied Kwinteloijen, het natuurgebied Laag Wolfheze, het nieuwe natuurterrein Plantage Willem III, het landgoed Kolland, het Kees van Lohuizenpark, het Wageningse Droevendaal, het Oosterbeekse park de Zomp en het natuurterrein de Allemanskamp. Over onze ervaringen met inventariseren en onze contacten met terreinbeheerders schreven we nevenstaand artikel voor *Urtica*, het blad van de KNNV-afdeling Wageningen e.o..

malen hebben gemerkt dat onze inventarisaties niet alleen voor ons zelf leuk waren, maar dat ze - en dat geldt ook onze verdere adviezen - werkelijk gebruikt werden. We hebben uitvoerig geïnventariseerd in het Renkumse Beekdal en in 2004 verschenen hierover twee rapporten. Sinds deze rapporten hebben wij de laatste jaren vier maal een vraag gekregen van de ecooloog van het Waterschap Vallei en Eem, dat de beken beheert. Toen er uitgebreid gekapt en geschoond werd en delen van de beken verlegd werden, heeft hij ons gevraagd tevoren met hem mee te gaan en langs de beken te lopen om te overleggen over hoeveel, wat en waar gekapt kon worden zonder schade voor vogels, planten, et cetera. Op een bepaald terreindeel zouden alle struiken verwijderd worden; er zou dus geen nestgelegenheid meer blijven voor vogels. Op ons advies bleef een deel van de struiken staan. De bomen die bij het zeldzame Goudveil schaduw geven zijn, na overleg, niet gekapt. Plekken met zeldzame waterplanten zijn slechts partieel geschoond.

ADVIEZEN AAN STAATSBOSBEHEER

Ook met Staatsbosbeheer hebben wij een goede ervaring. Wij bemerkten dat de Bennekomse Meent, waarover wij een inventarisatierapport maakten, opengesteld was voor publiek. In dit natuurgebied is slechts één pad, dat dood loopt op een blauwgrasland met veel zeldzame planten en sprinkhanen van de Rode Lijst (onder andere diverse soorten orchideeën, Spaanse ruiter, Klokjesgentiaan, zeldzame zeggen, Moeras- en Zompsprinkhaan). De recreanten zwermen dan aan het einde van het pad naar alle kanten over dit zeer fraaie blauwgrasland uit. Ben van Dort, die de Bennekomse Meent jarenlang, namens de Vogelwerkgroep

Boven: Halveradsbeek
Onder: Molenbeek

Terreinbeheerders kunnen aan de slag met inventarisatierapporten als ze worden gekoppeld aan beheersadviezen.

KNNV afd. Wageningen e.o., op broedvogels heeft geïnventariseerd, had over deze zaak een brief aan Staatsbosbeheer geschreven, die wij ook in handen kregen. Wij hebben daarna, op grond van onze ervaring, eveneens bij Staatsbosbeheer bezwaar gemaakt, nu bij de ons bekende beheerder van het gebied. Die heeft ons toen meegedeeld dat per abuis de Meent te vroeg was opengesteld. Nu komt er eerst een nieuw pad, dat niet uitloopt in het blauwgrasland, maar tevoren al door elzenbosjes geleid wordt naar een bestaand pad aan de buitenkant van het terrein. Het kwetsbare gebied wordt dan niet betreden. Aan ons bezwaar dat het terrein opengesteld is in de broedtijd met mogelijk schade voor de daar broedende Watersnip, Kwartel, Kwartelkoning en Porseleinhoen, wordt ook tegemoetgekomen door - als dit wenselijk blijkt - het terrein in het broedseizoen te sluiten.

Ook deelde Staatsbosbeheer ons mee dat ons advies uit het rapport om in de Benne-

komse Meent later te maaien, opgevolgd zal worden. Daardoor zullen gunstiger omstandigheden ontstaan voor de Klokjesgentiaan met Gentiaanblauwtjes en voor de Moerassprinkhaan.

Hieruit blijkt dat onze inventarisaties, die beginnen met genoegens voor ons zelf, toch ook van maatschappelijk nut kunnen zijn door goede contacten met terreinbeheerders, die onze adviezen opvolgen.

Gerrit Bax en Geoske Sanders zijn enthousiaste veldbiologen die zich als lid van de Inventarisatiecommissie van de afdeling Wageningen e.o. bezig houden met het opzetten van brede inventarisaties.

Inventarisatierapporten

BAX, G.M., C.C. VAN RIJSWIJK & G.M. SANDERS (2004), *Inventarisatie van de Bennekomse Hooilanden en de Bennekomse Meent* in 2003. KNNV-afdeling Wageningen e.o.
SANDERS, G.M., G.M. BAX, W.J. BOSCH, C.C. VAN RIJSWIJK & R.J. SCHAAFSMA (2003), *Inventarisatie van het zuidelijk deel van het Renkumse beekdal en de Renkumse Benedenwaard* in 2001 en 2002. KNNV/IVN, Wageningen.

De hierboven genoemde (en andere) rapporten zijn, voorzover nog voorradig, te bestellen bij de afdelingssecretaris van de KNNV-afdeling Wageningen: Els Creutzberg, Brinkstraat 51, 6721 WS Bennekom; tel. (0318) 41 45 96, e-mail: e.creutzberg@hetnet.nl

ADRESSEN KNNV-WERKGROEPEN & COMMISSIES

Strandwerkgemeenschap. Penn/adm. P.J. Vos, Munnikenstraat 43, 2315 KV Leiden, tel. (071) 512 49 90 (overdag op werkdagen).

Bryologische en Lichenologische Werkgroep. Secr. D. Kerkhof, Buitenstad 67, 4132 AB Vianen, tel. (0347) 32 83 28, e-mail: d.kerkhof@xs4all.nl, www.blwg.nl

Werkgroep Europese Orchideeën. Secr. D.W. Kapteyn den Boumeester, Gravin Adahof 1, 2114 DW Vogelenzang, tel. (023) 524 34 18. e-mail: europorchidwg@knnv.nl, www.knnv.nl/europorchidwg

Werkgroep voor Geologie en Landschap. Dolly Stegink, Peeskesweg 24, 7041 CB 's Heerenberg, tel. (0314) 66 16 08, e-mail: a.d.stegink@hccnet.nl

Landelijke Insektenwerkgroep. Arjan van der Veen, Karveel 51-61, 8242 XE Lelystad, tel. (0320) 24 66 31, GSM (06) 22 95 23 03, e-mail: avdveen@cuci.nl

Werkgroep Grassen en Schijngrassen. Secr. G.C.N. van Zanen, de Breekstraat 36, 1024 LJ Amsterdam, tel. (020) 636 99 96.

Moeraswerkgroep. Secr. Kai Waterreus, Torenlaan 6A, 9401 HP Assen, tel. (0592) 30 83 45, e-mail: kai@waterreus.com

Contactcommissie voor Floristiek en Vegetatiekunde. Secr. Lex van der Steur, Koningsspil 47, 2265 VH Leidschendam, tel. (070) 317 69 90, e-mail: a.vandersteur@wanadoo.nl

Algemene Buitenlandcommissie. Wim Zolf, Paul Krugerstraat 14, 9671 AR Winschoten, tel. (0597) 43 48 34, email: rjztk@planet.nl

Natuurbeschermingscommissie. Fons Bongers, Abcouderstraatweg 77, 1105 AA Amsterdam-Zuidoost, tel. (0294) 28 40 30, e-mail: fonsbongers@hotmail.com

Veldbiologische Commissie. secr. a.i. Wendy Bach Kolling, ir. J. Mulderplein 136, 1018 MZ Amsterdam, tel. (020) 62 6 02 26, e-mail: wendybach@12move.nl

Algemene Kamp Commissie. Michel Zwarts, Betuwestraat 5, 6811 HA Arnhem, tel. (026) 381 86 06, e-mail: michel.zwarts@xs4all.nl

Algemene Reis Commissie. Secr. A. Beijersbergen, Van Beethovenstraat 85, 6521 EM Nijmegen, tel. (024) 322 59 50, e-mail: abeijersbergen@hotmail.com

Kampeergroep KNNV organiseert 's zomers weekendkampen. Secr. Marianne van der Heijden, Weth. Den Hertogstraat 56, 1107 DA Amsterdam, tel. (020) 697 00 94.

De Landelijke Jongeren is er voor leden van de KNNV van 20 tot 33 jaar. Voorz. Sandra van Zeeland, Justus van Effenstraat 4bis, 3511 HK Utrecht, tel. (030) 261 69 31, e-mail: sandra@zeeland.org of lj@knnv.nl

Stichting Fondsen van de KNNV: Secr. G.M. Sanders, Bosweg 31, 6721 HM Bennekom, tel. (0318) 41 72 34, e-mail: gmsan@hetnet.nl. Bankrekening 49.83.28988 t.n.v. Stichting Fondsen v/d KNNV, Arnhem.

Inventariseren bij de Grunsfoortweide. De KNNV-afdeling Wageningen e.o publiceerde twee rapporten over de flora en fauna van het dal van de Renkumse beek. Op basis van de inventarisatie kon de afdeling vier keer adviezen geven aan een ecooloog van het waterschap Vallei en Eem, dat de beken beheert.

ALLE FOTO'S OP DEZE PAGINA'S: DIRK PRINS